

19.10.2020

KAUPUNGINHALLITUKSEN ELINKEINOJAOSTO

ESITYSLISTA

8 - 2020

KOKOUSHUTSU

Kokousaika 19.10.2020 klo 17:00

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto

19.10.2020

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Kaupunkien innovaatiotoimintaa vahvistavan ekosysteemisopimuksen valmistelutilanne pääkaupunkiseudulla	2
3 Uusien hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla	8
4 xEdu Oy:n rahoitushakemus innovaatorahastolle	19
5 Käynnissä olevien innovaatorahastosta rahoitettujen hankkeiden jatkuminen	21

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla elinkeinojaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Jenni Pajusen ja Ozan Yanarin sekä varatarkastajiksi Silja Borgarsdóttir Sandelinin ja Suldaan Said Ahmedin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

Kaupunkien innovaatiotoimintaa vahvistavan ekosysteemisopimuksen valmistelutilanne pääkaupunkiseudulla

HEL 2020-010811 T 00 01 06

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi ekosysteemisopimuksen valmistelutilanteen.

Esittelijän perustelut

Ekosysteemisopimuksen tausta ja tavoitteet

Suomen hallitus linjasi 20.5.2020 valtion ja kaupunkien välisestä ekosysteemisopimuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriö käy neuvottelut ekosysteemisopimuksista yliopistokaupunkien ja yliopistokeskuskaupunkien kanssa. Sopimukseen osallistuvat pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo ja Vantaa), Tampere, Turku, Oulu, Rovaniemi, Vaasa, Joensuu, Kuopio, Jyväskylä, Lappeenranta, Lahti, Pori, Seinäjoki, Mikkeli, Kaajaani ja Kokkola. Pääkaupunkiseudun ja valtion välinen sopimus on ainoa, jossa sopijaosapuolena on kolme eri kaupunkia.

Ekosysteemisopimusten tavoitteena on vahvistaa vetovoimaisten innovaatiokeskittymien ja -ekosysteemien rakentumista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin TKI-verkostoihin ja arvoketjuihin. Sopimukset ovat osa sopimuksellista kaupunkipolitiikkaa, jolla halutaan vahvistaa Suomen eri puolilla sijaitsevien, innovaatiokyvyn kannalta tärkeimpien kaupunkiseutujen kasvua. Sopimukset on linkitetty kansallisen TKI-tiekartan tavoitteeseen nostaa Suomen tutkimus- ja kehitysmenojen osuus 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä.

Käytännössä sopimusten avulla ohjataan rahoitusta kaupunkien, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden organisaatioiden kehittämishankkeisiin osana Suomen rakennerahasto-ohjelmaa vuosille 2021 – 2027. Kehittämishankkeet rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) kestävän kaupunkikehittämisen osiosta. Sopimukseen voidaan ohjata Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja mahdollisesti oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) rahoitusta asianomaisen maakunnan yhteistyöryhmän päätöksellä.

Vastaavalla tavalla nykyisellä ohjelmakaudella 2014 - 2020 on toiminut Suomen kuuden suurimman kaupungin yhteinen 6Aika-strategia.

Sopimukseen ohjautuu EU:n ja valtion rahoitusta yhteensä noin 10,3 miljoonaa euroa vuodessa. Kaupunkien asettamat johtoryhmät esittävät toteuttavat hankkeet rahoituspäätöksestä vastaavalle viranomaiselle. Kaupungit ja muut hanketoteuttajat osoittavat hankkeisiin lisäksi 40 % omarahoitusosuuden. Rahoituksen jakautuminen 15 sopimuksen kesken tulee perustumaan sopimuksissa esitettyihin sisältöihin, minkä lisäksi rahoituksen kokonaisvolyymi voi vielä tarkentua.

Pääkaupunkiseudun ehdotus ekosysteemisopimuksen sisällöstä

Pääkaupunkiseudun ehdotus ekosysteemisopimuksesta koostuu koordinaatiohankkeesta ja neljästä sisällöllisestä painopisteestä. Ohjelmaa toteutetaan luomalla kehittämishankkeita joustavasti ja oikea-aikaisesti tukemaan valittujen ekosysteemien kehitystä. Ekosysteemisopimuksen hankkeilla on täydentävä rooli valittujen teemojen kehittämistoiminnassa.

Pääkaupunkiseudun ehdotuksessa toiminta keskittyy neljään teemaan: 1) Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut; 2) Hyvinvointi ja terveysteknologia; 3) Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut sekä 4) Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen.

Ekosysteemisopimuksen tavoitteet ovat innovaatio- ja elinkeinopoliittisia. Kaupunkien on toivottu tunnistavan oman alueensa näkökulmasta tärkeitä painotuksia, joissa voidaan vauhdittaa yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten TKI-toimintaa. Kehittämishankkeet auttavat yrityksiä omaksumaan uutta osaamista, kehittämään uusia tuotteita ja synnyttämään tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyviä työpaikkoja. Ekosysteemisopimukset vahvistavat alueen kaupunkien, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten keskinäistä yhteistyötä.

Pääkaupunkiseudun ehdotuksessa korostuu joustavuus ja kaupunkien aktiivinen rooli. Sopimuksen toteutusta tuetaan koordinaatiohankkeella, joka tunnistaa aktiivisesti vaikuttavia toimenpiteitä, seuraa rahoitettujen hankkeiden toteutumista ja aktivoi kumppaniverkoston ideoimaan ja hakemaan rahoitusta uudenvuotisiin avauksiin. Pääkaupunkiseudun monitoringissa ja alati uusiutuvassa innovaatioympäristössä ei ole perusteltua määrittää toimenpiteitä kovin tarkasti vuosiksi etukäteen. Koordinaatiohankkeelle huolehtii, että vuosien 2021 – 2027 aikana syntyy vaikuttava hankeportfolio, jossa ekosysteemisopimusten kautta kanavoitu rahoitus on hyödynnetty mahdollisimman vaikuttavalla tavalla. Toimintojen päällekkäisyyksien välttäminen ja tarkoituksenmukaisuus edellyttävät huolellista valmistelua yhteistyössä kumppanien kanssa.

Ekosysteemisopimuksissa hyödynnetään rakennerahasto-ohjelman kestävän kaupunkikehittämisen instrumenttia, mikä antaa kaupungeilla muuta ohjelmaa suuremman roolin rahoituksen ohjaamisessa. Tällöin

toiminnassa on perusteltua tavoitella selkeämmin kaupunkilähtöistä toimintaa. Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksessa korostuu kaupunkien oma aktiivinen rooli ja tavoite tuottaa sen kautta lisäarvoa korkeakoulujen ja yritysten TKI-toimintaan. Yhteistyössä toteutetut hankkeet avaavat kaupungeille mahdollisuuden ottaa kehitettyjä ratkaisuja käyttöön omassa toiminnassaan.

Kolmessa neljästä painopistealueesta kaupungeilla on selkeä mahdollisuus tuottaa lisäarvoa yrityksille, korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille kehittämällä omia palveluitaan ja kaupunkiympäristöä kokeilujen ja kehitystoiminnan alustoina. Lisäksi kaikissa teemoissa voidaan tunnistaa huomattavaa kasvupotentiaalia uudelle innovaatiovetoiselle liiketoiminnalle. Kaikissa teemoissa tehdään merkittävää tutkimus- ja kehittämis-toimintaa pääkaupunkiseudun korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa. Neljäs teema – uudet avaukset – taas joustavoittaa ohjelman toteutusta ja antaa kaupungeille mahdollisuuden vauhdittaa sellaisten nousevien teknologioiden tai liiketoimintamallien käyttöönottoa, joihin sisältyy vielä huomattavaa epävarmuutta.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimukseen sisällytettävät teemat

Ekosysteemisopimuksilla rahoitettavat hankkeet toteuttavat Suomen rakennerahasto-ohjelmaa ja toimivat sen asettamissa puitteissa. Rakennerahasto-ohjelman kautta käynnistettävillä hankkeilla voi olla korkeintaan rajattu rooli valittujen teemojen innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemien kehittämisessä pääkaupunkiseudulla. Parhaimmillaan hankkeet toimivat katalyyttinä uudennaiselle kehitykselle, jota jatketaan varsinaista hanketoimintaa laajempina kokonaisuuksina.

Ekosysteemisopimuksen kautta ohjautuvat resurssit eivät tule jakautumaan tasaisesti kaikkiin nimettyihin teemoihin. Kaupunkien asettaman johtoryhmä ja koordinaatiohanke kohdistavat resurssit työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa niihin teemoihin ja hankkeisiin, joilla arvioidaan saavutettavan mahdollisimman suuri vaikuttavuus. Teemojen nimeämisessä on kuitenkin hyvä säilyttää joustavuus vuodet 2021 – 2027 kattavalla ohjelmakaudella.

Valmistelun tässä vaiheessa pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen painopisteitä kuvataan seuraavilla otsikoilla:

Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut

Teemassa tuetaan kehittämistoimintaa, joka toteutuu kaupunkiympäristössä. Rahoitusta voidaan suunnata useisiin eri sisältöihin, kuten kiinteistöjen energiatehokkuuden kehittämiseen, kiertotalouden ratkaisuihin, energiaratkaisujen kehittämiseen, liikkumisen uusiin ratkaisuihin ja kaupunkiympäristössä tapahtuvaan ruuantuotantoon. Kehittämishank-

keiden tavoitteena on yritysten TKI-toiminnan vauhdittamisen rinnalla hakea uusia ratkaisuja, joita käyttöönottamalla kaupungit voivat vastata hiilineutraaliustavoitteisiin.

Kantava idea rahoitettavissa hankkeissa on tuoda yritysten ja korkeakoulujen TKI-toimintaa kaupunkien kehittämiin ja mahdollistamiin kokeilu ympäristöihin. Uudet ja parannellut ratkaisut voivat vauhdittaa yritysten liiketoimintaa. Mikäli kaupungit ottavat kehitettyjä ratkaisuja käyttöön, yritykset voivat hyötyä merkittävästi syntyvistä referensseistä. Kolmen kaupungin yhteistyö auttaa varmistamaan, että mielenkiintoisia kokeiluympäristöjä löytyy läpi ohjelmakauden.

Hyvinvointi ja terveysteknologia

Teemassa kehittämistoiminta kohdistuu korkeakouluihin ja yrityksiin, jotka kehittävät ennaltaehkäiseviä hyvinvointipalveluita, terveysteknologiaa. Toimiala on pääkaupunkiseudulla erittäin merkittävä ja ekosysteemisopimuksella halutaan osittain varmistaa siihen liittyvien tukirakenteiden jatkuvuus. Yritysten ja korkeakoulujen TKI-prosesseja voidaan tukea kytkeillä niitä kaupunkien palveluihin sekä tukemalla korkeakouluja, tutkimuslaitoksia ja sairaaloita kehittämään omia tutkimus- ja kokeiluympäristöjään. Ekosysteemisopimus tukee näiden palveluiden linkittymistä yhdeksi erilaisia yrityksiä tukevaksi kokonaisuudeksi.

Kokeiluympäristöjen rinnalla korostuu myös yritysten liiketoimintaa kehittävien palveluiden toteuttaminen. Hankkeiden avulla voidaan kehittää tutkimuksesta liiketoimintaan -toimintamalleja ja muita yrittäjyyteen korkeakouluissa kannustavia toimenpiteitä sekä panostaa esim. PK-yritysten vientiosaamiseen.

Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut

Teemassa haetaan vauhtia koulutuksen digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen. Pääkaupunkiseudulla on toimialalla useita vahvuuksia, kuten koulutusjärjestelmän hyvä maine ja ohjelmistoalan osaaminen. Ekosysteemisopimuksen kautta vahvistetaan alan innovaatioekosysteemiä ja lisätään menestystarinoiden todennäköisyyttä. Hankkeet tukevat koulujen ja muiden oppimisympäristöjen hyödyntämistä yritysten TKI-prosesseissa.

Lisäksi teemassa voidaan tutkia uudenlaisten oppimisympäristöjen kehittämistä sekä digitaalisten osaamisratkaisujen hyödyntämistä esimerkiksi työllisyyspalveluissa. Teemaan voidaan ohjata ESR-rahoitusta.

Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen

19.10.2020

Teemassa tavoitteena on tunnistaa ohjelmakauden kuluessa sellaisia uusia avauksia, joiden liikkeellelähtöä voidaan kehittämishankkeilla tukea. Uusien avausten osalta kaupunkien rooli hankkeissa on vähäisempi ja tarkoitus on osoittaa rahoitusta erityisesti korkeakoulujen TKI-projekteihin, joissa tutkitaan uusien ratkaisujen mahdollisuuksia yhdessä yritysten kanssa. Lisäksi teemassa selvitetään mahdollisuuksia tukea yleisiä toimialariippumattomia ekosysteemi- ja yrityspalveluita sekä niiden verkottamista pääkaupunkiseudulla.

Sisällöllisten painopisteiden lisäksi pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksessa korostetaan menetelmällisiä valintoja. Kaikkien valittujen painopisteiden sisällä voidaan hyödyntää kokeiluympäristöjä, toteuttaa TKI-hankkeita sekä vahvistaa tunnistettujen osaamiskeskittymien toimintaa ja rakenteita ja tukea yrityspalveluiden kehitystä. Kaupunkien asettaman johtoryhmän ja koordinaatiohankkeen tehtävänä on asettaa tarkemmat tavoitteet valittuihin painopisteisiin ja seurata niiden toteutumista. Kaupungit suunnittelevat yhdessä rahoittavan viranomaisen kanssa joustavan hankekehittämisen prosessin, jonka kautta hankeportfolioista rakentuu ohjelmakauden aikana mahdollisimman vaikuttava kokonaisuus.

Ekosysteemisopimuksen neuvotteluiden eteneminen

Työ- ja elinkeinoministeriön ja pääkaupunkiseudun kaupunkien väliset neuvottelut ekosysteemisopimuksesta ovat vielä kesken. Kaupungeille toimitettiin tarkentavat ohjeet sopimusten valmistelusta 25.9.2020. Kaupunkien ja ministeriön välisen 7.10.2020 pidettävän neuvottelun jälkeen tarkentuu, millä aikataululla varsinaiset sopimukset valmistellaan ja viedään päätöksentekoon.

Sopimuksen laajojen teemojen ja ehdotetun ohjelmarakenteen varmistumisen jälkeen käynnistetään tarkentavat keskustelut ensimmäisten kehittämishankkeiden sisällöistä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja kaupunkien kesken. Lisäksi Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien kesken käydään keskustelua ohjelmaan liittyvien toimintatapojen ja tavoitteiden asettamista.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista. Kokouksessa asian esittelee yksikön päällikkö Santtu von Bruun.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

19.10.2020

Asia/2

Lisätiedot

Antti Eronen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36159

antti.eronen(a)hel.fi

Santtu von Bruun, yksikön päällikkö, puhelin: 310 36258

santtu.vonbruun(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.10.2020

3

Uusien hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla

HEL 2019-009964 T 02 05 01 05

HEL 2017-004852, HEL 2017-012988, HEL 2018-012111

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myöntää innovaatorahastosta rahoitusta yhteensä enintään 69 900 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja 1 251 117 euroa käytettäväksi vuonna 2021 ja sitoo yhteensä 2 154 008 euroa käytettäväksi vuosina 2022–2023 seuraavasti:

Hanke	Toteuttaja	Myönnetään vuodelle 2020	Myönnetään vuodelle 2021	Sidotaan vuodelle 2022	Sidotaan vuodelle 2023	Yhteensä
Pasila HUB: kuluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatio-toiminnan alustan luominen	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	18 000	117 358	117 358	117 358	370 074
Helsinki Education Hub - Helsingistä oppimisen maailman pääkaupunki	Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto	20 000	610 920	570 920	574 170	1 776 010
Logistiikan saavutettavuusdata	Forum Virium Helsinki Oy	10 900	166 140	76 620	-	253 660
	Tieke ry	21 000	37 550	40 150	-	98 700
Maria 01 - Euroopan johtavan kasvuyrityskeskittymän laajentuminen ja kansainvälistyminen	Startup Maria Oy	-	319 149	319 149	338 283	976 581
Yhteensä:		69 900	1 251 117	1 124 197	1 029 811	3 475 025

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ei myönnä rahoitusta Haaga-Helia ammattikorkeakoulun hankkeelle ”HyPe Hub: hyötypelien osamiskeskus” ja MyData Global ry:n hankkeelle ”Citizen Data Roaming as Service Innovation Booster”.

Tiivistelmä

Käsittelyssä olevasta kuudesta innovaatorahastolle osoitetusta rahoitushakemuksesta neljälle esitetään rahoitusta, koska ne täyttävät innovaatorahaston kriteerit. Kahdelle hankkeelle ei myönnetä rahoitusta, koska ne eivät riittävässä määrin täytä innovaatorahaston kriteerejä. Innovaatorahaston hankekohtaisen arvioinnin tulokset ovat perustelu-muistiossa, liite 1.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.10.2020

Innovaatorahastolle saapuneet rahoitushakemukset ja esitetyt rahoitukset

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto käsittelee innovaatorahaston hankehakemuksia lähtökohtaisesti neljä kertaa vuodessa. Lokakuun päätöskokouksen käsittelyyn innovaatorahastolle saapui seitsemän uutta hankehakemusta, joista yksi hylättiin puutteellisenä.

Hankkeille haettiin rahoitusta vuosille 2020–2025. Vuosille 2020 ja 2021 esitetään tällä päätöksellä rahoitusta neljälle hankkeelle. Näille esitetään myös sidottavan rahoitusta tuleville vuosille, jotta hankkeiden tavoitteet ja pitkäjänteinen kehittäminen toteutuisivat. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto tekee sidotun rahoituksen käytöstä päätökset hankkeiden väliraporttien perusteella.

Rahoitettavaksi esitettävät hankkeet

Haaga-Helia ammattikorkeakoulun hanke ”Pasila HUB: kuluttajaliike-toiminnan yhteistyö- ja innovaatio-toiminnan alustan luominen”

PasilaHUB -hankkeen päätavoite on kuluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatioalustan luominen Pasilan alueelle. Innovaatioalustalla tarkoitetaan Haaga-Helian vetämää kokonaisuutta, jossa tuodaan yhteen yrityksiä, alueen muita toimijoita ja Haaga-Helain osaajia. Hankkeen kautta vahvistuu Pasilan kaupunkikeskuksen profiili kiinnostavana kuluttajaliiketoiminnan yritys- ja innovaatioalueena. Hankkeessa toteutetaan 10 yrityslähtöistä kokeilua, jotka keskittyvät kuluttajakaupan, tapahtumien ja palvelujen uusien konseptien ja yhteistyömuotojen testaamiseen. Koronapandemia on haastanut kaupan alan ja kuluttajapalvelujen perinteiset liiketoimintamallit sekä nostanut esiin uusia elinkel-poisia ja skaalattavia liiketoimintamahdollisuuksia, joita hankkeessa tuodaan näkyviksi. Innovaatioalustan kokeiluissa hyödynnetään Haaga-Helian vahvaa yritysverkostoa ja yritystoiminnan osaamista sekä opiskelijoita.

Hankkeeseen sisältyy myös kuluttajaliiketoiminnan tutkimusta ja ope-tusta. Pasilan alueen keskeiset yritykset ovat sitoutuneet hankkeeseen. Hanke tekee yhteistyötä Forum Virium Helsingin ja kaupungin toteut-taman Helsinki Innovation District -hankkeen kanssa, joka myös osittain kohdistuu Pasilan innovaatiotoimintaan. Innovaatorahaston osuus hankkeen rahoituksesta on alle 50%.

Hankkeen arvioidaan täyttävän innovaatorahaston kriteerit riittävästi, ja hankkeelle esitetään rahoitusta hankehakemuksen mukaisesti. Hank-keen toteuttajaa kehoitetaan alusta alkaen seuraamaan hankkeen vai-kutuksia Helsingin elinkeinotoiminnan taloudelliseen elpymiseen ja niis-tä on jaettava tietoa laajasti muillekin kuin hankkeessa mukana oleville

toimijoille. Saadut opit, havainnot ja epäonnistumiset analysoidaan, kirjataan ja tuloksia esitellään laajasti erilaisilla foorumeilla.

Hankkeessa on myös aktiivisesti edistettävä opiskelijalähtöisen yrittäjyyden syntymistä hankkeen puitteissa ja luotava polkuja parhaiden aiheiden jatkojalostamiselle. Hankkeessa tehtävät benchmarkingmatkat on toteutettava niin, että ne tuovat lisäarvoa alueen yrityksille. Lisäksi hankkeen aikana on panostettava resurssilähteiden tunnistamiseen kulluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatioalustan toiminnan jatkoa ajatellen.

Haaga-Helia Oy:n saama tuki ei ole valtion tukea, koska kyseessä on tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta ja ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämistoiminta ei ole liiketoimintaa kilpailluilla markkinoilla.

Helsingin kaupungin kaupunginkanslian elinkeino-osaston hanke ”Helsinki Education Hub - Helsingistä oppimisen maailman pääkaupunki”

Hakemuksessa esitetyt tavoitteet ovat hyvin laajat ja moniulotteiset. Hankkeen tavoite on edistää oppimis- ja koulutusteknologia-alan nuorten kasvuyritysten liiketoimintaa, kehittää ja kansainvälistää oppimisen kehittämisen kokeilualustaa sekä yhdistää oppimisen ja koulutuksen ekosysteemin vahvasti kehittyvän toimialan innovaatioiden mahdollistamiseksi. Hankkeessa perustetaan fyysinen ja virtuaalinen oppimis- ja koulutusteknologian osaamiskeskus Helsinkiin.

Osaamiskeskuksen ydintoiminnot ovat yhteistyötila oppimis- ja koulutusteknologian kasvuyrityksille ja oppimisen ja koulutuksen kasvuyritysneuvonta ja hautomotoiminta. Lisäksi keskeistä on lab-tila kokeilualustatoiminnalle ja innovatiivinen oppimisen ja kehittämisen tila oppijoille, opettajille, pedagogisille asiantuntijoille ja kehittäjätoimijoille. Hankkeen tärkeitä toimintoja ovat lisäksi yhteiset ja kohdennetut tapahtumat ja koulutukset oppimis- ja koulutusalan ekosysteemille ja oppimis- ja koulutusteknologian yritysten pop up-näyttelytila ostodelegaatioita ja sijoittajia varten sekä soveltavan tutkimuksen edistäminen. Hankkeen yhteydessä edistetään myös kiihdyttämöpalveluja, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä sekä medianäkyvyyttä.

Suomi ja Helsinki on useilla eri mittareilla mitattuna oppimisen ja koulutuksen kärkimaa. Tätä asemaa ei ole kuitenkaan toistaiseksi hyödynnetty täysimääräisesti uusien innovaatioiden tuottamiseksi. Helsingistä ja Suomesta puuttuu yhteinen paikka, joka mahdollistaa yhteistyön ja toiminnan kehittämisen oppimis- ja koulutusalan sidosryhmien kesken. Oppimis- ja koulutusteknologian ala on vahvasti ja tasaisesti kasvava liiketoiminnan ala kansallisesti ja kansainvälisesti.

Hankkeessa synnytettävä kokeilu- ja yhteiskehittämistila ja nuorten yritysten hautomovaiheen edistäminen vahvistaisi Helsingin osaamis- ja elinkeinoperustan luomista opetusalan yritys kentällä. Hanke tarjoaisi tuotetestauksen ja kehittämisen lisäksi tilan yrityksille, jossa he voisivat esitellä tuotteitaan ja palveluitaan ja edistäisi systemaattista yhteistyötä pienempien ja isompien yritysten välillä. Helsinki Education Hub konseptissa yhdistyy nuorten yritysten ja oppijoiden (oppilaat, opettajat) tarpeet uudenlaisen yhteiskehittelyn ja innovointitoiminnan toteuttamiseksi. Keskeistä on, että oppijat eivät ole vain testaajia, vaan yhteiskehittelijöitä ja myös heidän osaaminen yrittäjyydestä ja innovaatiotoiminnasta kehittyä.

Hankkeen sisältö täyttää innovaatorahaston kriteerit. Rahoitussuunnitelma arvioidaan vastaavan hankkeen tuomaa hyötyä kaupungille ja elinkeinoelämälle. Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on myös ilmoittanut olevansa vahvasti sitoutunut hankkeeseen. Hankkeelle haetaan rahoitusta viideksi vuodeksi, mutta sitä esitetään rahoitettavaksi alkuun vain kolmeksi vuodeksi. Hankkeen ollessa vasta käynnistymisvaiheessa on ensin seurattava, miten toiminta saadaan onnistumaan. Hankkeen kolmannen vuoden lopussa on tehtävä syvälinen toiminta- ja tulostarvointi. Mikäli hanke on synnyttänyt hyviä tuloksia se voi hakea kahden vuoden jatkorahoitusta innovaatorahastosta. Vaikuttavan keskittymän synnyttäminen vaatii useita vuosia.

Hankkeen toteuttajaa kehoitetaan hakemaan aktiivisesti muita rahoitusmahdollisuuksia toiminnalle jo hankkeen ensimmäisten vuosien aikana. Hankkeen seuraavassa vaiheessa on tarkemmin valmisteltava Helsinki Education Hubin jatkon, rahoituspohjan ja mahdollisen yhtiöittämisen toimintamalleja.

Forum Virium Helsinki Oy:n ja Tieke ry:n hanke ”Logistiikan saavutettavuusdata”

Hankkeen tavoite on ratkaista lähijakelun haasteita tuomalla saavutettavuustietoa avoimena, standardien mukaisena datana kaikille logistiikkatoimijoille saataville. Nykytilanteessa näitä tietoja ei ole dokumentoitu jakelutarkoitukseen, muuten kuin kokemuseräisesti yksittäisten kuljettajien muistissa. ”Viimeinen metri” on havaittu yhdeksi hankalimmista ja palvelutasoa eniten heikentävistä tekijöistä logistiikkaketjussa, esimerkiksi oikean oven etsimisen tai ennalta varautumisen kannalta keskeisten tietojen puuttumisen myötä. Hankkeessa logistiikkatietoja kerätään joukkoistamisella.

Hyötyjinä hankkeen tuloksista ovat logistiikkasektori, logistiikkapalvelujen tilaajat yritys- ja kuluttajasektorilla, sekä sidosryhmät kuten kiinteistöhuolto ja kiinteistöjen omistajat. Parempi saavutettavuustieto auttaa logistiikkayrityksiä tehostamaan toimintaansa ja samalla edistää kau-

19.10.2020

pungin viihtyisyyttä, kun tiedonpuutteesta johtuva turha ajo ja virheellinen pysäköinti saadaan minimiin. Elinkeinopohjaa rakentaa myös se, että avoimen datan ja lähdekoodin päälle on mahdollista lähteä toteuttamaan parempia reitityksen tai opastuksen optimoivia palveluita. Hankkeen kehittämät työkalut edesauttavat uusien toimijoiden mukaantuloa lähijakelutoimintaan. Hankkeella on vahva tuki niin logistiikan toimijoilta kuin keskeisiltä sidosryhmiltä.

Hankkeelle esitetään rahoitusta, koska kehitettävän konseptin tarve on tunnistettu yrityskentällä ja hankkeen arvioidaan tuovan lisäarvoa Helsingin osaamis- ja elinkeinoperustan luomiselle. Hankkeen rahoittaminen edellyttää tietoturva-analyysin tekemistä konseptin kehittämisen yhteydessä. Lisäksi konsepti on linkitettävä kaupungin osoitetietorekisteriin ja ei saa olla sen kanssa päällekkäistä. Hanke on toteutettava tiiviissä yhteistyössä erityisesti kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Hankkeessa on alusta alkaen panostettava konseptin jatkuvuuteen ja ylläpitäjän löytämiseen. Hankkeessa tulisi kartoittaa mahdollisuuksia saada mukaan logistiikka-alan yhdistyksiä ulkopuoliksi rahoittajiksi.

Forum Virium Helsinki Oy:n ja Tieke ry:n saama tuki ei ole valtion tukea, koska yhtiöt eivät harjoita taloudellista toimintaa kilpailluilla markkinoilla.

Startup Maria Oy:n hanke ” Maria 01 - Euroopan johtavan kasvuyrityskeskittymän laajentuminen ja kansainvälistyminen”

Hankkeen tavoite on edelleen kehittää ja laajentaa Maria 01 kampuksen vaikuttavuutta ja kaupungin startup yhteisön toimintaa myös digitaalisessa ympäristössä, mahdollistaa toiminnan avoimuuden säilyminen, sekä lisätä yrityksille tarjottavaa palvelutarjoomaa. Hankkeen myötä Helsingin kasvuyritysekosysteemistä kehittyy entistä vetovoimaisempi ja kansainvälisille toimijoille entistä houkuttelevampi paikka muuttaa töihin, tai perustaa tai siirtää yritys.

Maria 01:n tarkoituksena on edistää kasvuyritysten liiketoiminnan kehitystä sekä kasvuyritysekosysteemin kasvua ja kehittymistä luomalla yhteinen kohtaamispaikka koko Helsingin alueen kasvuyritysekosysteemille. Helsinkiin vanhan Marian sairaalan alueelle syksyllä 2016 avattu Maria 01 on reilun kolmen toimintavuotensa aikana kasvanut yhdeksi Euroopan merkittävimmäksi kasvuyrittäjyyskeskittymäksi ja -ekosysteemiksi.

Innovaatorahasto on rahoittanut Maria 01 kasvuyrityskeskittymän palvelusisältöjen kehittämistä ja toteuttamista vuosina 2018-2020. Hanke hakee nyt jatkorahoitusta. Edellisen hankekauden alussa tarkoituksena oli, että Maria 01:n toiminta resursoitaisiin hankkeen jälkeen alustaliiketoimintamalleilla ja tiloja vuokraamalla. Maria 01:n laajuus on kuitenkin

kasvanut huomattavasti nopeammin kuin alussa arvioitiin ja toiminta vaatii edelleen jatkokehittämistä.

Hanke täyttää innovaatorahaston kriteerit, ja sitä esitetään rahoitettavaksi vuosina 2021-2023. Hakija on ilmoittanut hakevansa rahoitusta myös vuosille 2024-2026. Vaikuttavan innovaatiokeskittymän kehittäminen ja vakiinnuttaminen kannattaa tehdä pitkäjänteisesti. Hankkeen avulla mahdollistetaan Maria 01 -kampuksen kasvuyrityskeskittymän jatkokehittäminen sekä yhteisön ja yhteisön tilojen pitäminen avoimena Helsingin kasvuyritysekosysteemille ja kansainvälisille vieraille. Hankkeen loputtua laajentuneen yhteisön ylläpitoa ja kehittämistä jatketaan. Hakijan mukaan toiminta resursoidaan Maria 01 henkilöstöllä sekä tarvittavilla ostopalveluilla. Hankkeen päätyttyä tavoitteena on operoida Maria 01:sta tulorahoituksella sekä kolmen vuoden jatkokaudelle haetavalla innovaatorahaston rahoituksella.

Hankekaudelta 2018-2020 tulee jättää innovaatorahastolle loppuraportti vuoden 2021 alussa uuden hankkeen käynnistymisen yhteydessä.

Helsingin kaupungin Start up Maria Oy:lle antamaa toimintatukea on pidettävä Euroopan unionin perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisena valtiontukena. Tuki myönnetään komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 27 artiklan mukaisena innovaatioklusterille myönnettävänä tukena.

Tuensaajaa Start up Maria Oy -nimistä osakeyhtiötä kohtaan ei ole annettu sellaista komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintäpäätöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjen vastaiseksi tai sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä säätiö ole ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuki täyttää myös muut ryhmäpoikkeusasetuksen I luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Tuen myöntävän toimielimen päätöksestä tehdään komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen II mukainen jälki-ilmoitus työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä sähköisesti. Koko Maria 01 arvioidut toimintakustannukset ovat vuodelle 2021 yhteensä 2 749 149 euroa, joista tukikelpoisia kustannuksia ovat 768 109 euroa. Innovaatorahastosta myönnettävä tuki on 319 149 euroa eli noin 42% tukikelpoisista kustannuksista. Tukikelpoiset kustannukset sisältävät muun muassa palkkakuluja ja ostopalveluja, mutta ei vuokratuloja.

Hankkeet, joille ei esitetä rahoitusta

Haaga-Helia ammattikorkeakoulun hanke ”HyPe Hub: hyötöpelien osaamiskeskus”

Hankkeen tavoitteena on luoda laaja-alainen osaamiskeskittymä, joka toimisi hyötypelien asiantuntijatahona sekä koordinoisi yritysprojekteja ja oppilaitosyhteistyötä. Hankkeessa yhdistettäisiin hyötypelejä kehittävä peliyritykset alueen yrityksiin ja kunnallisiin toimijoihin. Lisäksi keskittymä keräisi yhteen olemassa olevan tutkimustiedon hyötypelieistä ja loisi uutta tietoa yhteistyössä yliopistojen ja alan toimijoiden kanssa.

Hyötypelialan kehittämiskokonaisuus on kiinnostava ja hankkeen arvioidaan luovan osaamisperustaa mutta sen vaikuttavuus elinkeinoperustan luomisessa arvioidaan jäävän rajalliseksi, jos hanke toteutuu omana rajallisena kokonaisuutenaan. Hankehakemuksen ajankohta ei kaupungin elinkeinopoliittisen kehittämisen kannalta ole ideaalinen, kun pelialaa ja digitaalisten luovien alojen ekosysteemiä suunnitellaan kehitettävän laajemmassa kontekstissa. Innovaatorahaston osuus hanke- rahoituksesta on suhteellisen korkea ja kehitettävän toiminnan jatkuminen ja resursointi pidemmälle aikavälille hankkeen jälkeen jää avoimeksi. Näistä syistä hanketta ei esitetä rahoitettavaksi innovaatorahastosta.

MyData Global ry:n hankkeelle” Citizen Data Roaming as Service Innovation Booster”

Hankkeen tavoitteena on luoda toimintatapoja henkilötiedon liikkumiselle eri palveluiden ja kaupunkien välillä kaupunkilaisen suostumuksella, jolloin kaupunkilaistiedon hyödyntämispotentiali kasvaa. Kaupunkien ja palveluntuottajien dataekosysteemi mahdollistaa ennakoivien palveluiden tarjoamisen kaupunkilaisen elämän helpottamiseksi. Hanke edistää palveluinnovaatioiden syntymistä ja palveluntuottajien tiivistä yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa.

Vastaavalle hankkeelle haettiin rahoitusta innovaatorahastosta kesäkuun käsittelyssä. Hankkeelle ei siinä yhteydessä myönnetty rahoitusta. Perusteluna oli, että elinkeinoperustan luominen hankkeessa jäi liian epäselväksi. Nyt käsittelyssä olevassa uudessa hakemuksessa on edellistä enemmän korostettu yritysten mukanaoloa henkilötietojen yhteensopivuuksien ja ohjekirjan määrittelyissä. Hakemukseen on myös yritysten puolta. Puollot ovat pääosin MyData Global ry:n jäsenyrityksiltä. Hanke linkittyy myös entistä vahvemmin Valtionministeriön rahoittamaan MyData-hankkeeseen, jossa kaupunki on mukana. Hankkeen sisällöt vaikuttaisivat kuitenkin edelleen olevan pitkälti samat kuin edellisellä kierroksella.

Hankkeen päätoimenpide on sääntökirjan tuottaminen. Hankkeen fokus on kaupungin palveluihin kytkeytyvässä datassa enemmän kuin yritysten liiketoiminnan kehittämisessä. Hankkeessa tuotetaan siis reilun datatalouden sääntökirjamalli kaupungin hallinnoiman henkilötiedon käy-

tölle. Hanketta ei esitetä rahoitettavaksi, koska Helsingin elinkeinoperustan luominen hankkeessa ei arvioida olevan riittävään vahvaa suhteessa haettuun rahoitukseen. Hankkeeseen ei ole varattu muita resursseja kuin innovaatorahaston rahoitusta. Hankkeen kohde on kuitenkin laajempi kuin Helsinki, kun kohteena on muitakin kaupunkeja ja EU-tason yhteistyö. Rahoituksen ei arvioida olevan perusteltua tuoda kokonaisuudessaan innovaatorahastosta.

Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017, § 240 päättänyt innovaatorahaston säännöistä, joiden mukaan rahaston varoja käytetään Helsingin elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahoitusta voidaan myöntää joko kaupungin yksin tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteuttamiin hankkeisiin.

Sääntöjen mukaisesti rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa kaupunginkanslia. Rahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, ja sen tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos sekä kaupunginvaltuuston erikseen päättämät varat.

Hallintosäännön 8. luvun 2 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää innovaatorahaston käytöstä. Jaosto päätti 25.9.2017, § 6 innovaatorahaston käytön periaatteista ja jatkuvan rahoitushaun avaamisesta. Innovaatorahaston käytön periaatteiden mukaisesti rahastosta voidaan myöntää hankkeille kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen rahoituksen vastinrahaksi rahaston tarkoituksen mukaisiin projekteihin ja investointihankkeisiin.

Rahaston käytön periaatteiden mukaan varoja voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, mutta niitä voidaan sitoa useammalle vuodelle. Tässä päätöksessä esitetään kuitenkin rahoituksen myöntämistä sekä loppuvuodelle 2020 (noin kaksi kuukautta) että vuodelle 2021 (12 kuukautta). Periaatteiden mukaisesti kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myöntäisi hankerahoitusta kuluvalle vuodelle ja sitoisi seuraaville vuosille haettua rahoitusta. Päätös sidotun rahoituksen käytöstä tehtäisiin hankkeen väliraporttien perusteella. Koska väliraportit vuodelta 2020 on pyydetty jo lokakuulle, hankkeet eivät pysty raportoimaan toiminta-aikaa tälle vuodelle. Siitä syystä rahoitus esitetään myönnettäväksi molemmille vuosille suoraan. Vuodelle 2021 myönnetty rahoitus maksetaan kuitenkin hankkeille vasta ensi vuoden puolella.

Rahoitusta hakevilla kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla toimijoilla tulee olla yhteistyökumppani Helsingin kaupungin toimialoilta tai keskus-

hallinnosta. Innovaatorahaston rahoittaman hankkeen ohjausryhmässä tulee olla vähintään yksi Helsingin kaupungin edustaja.

Hakemusten arviointi

Kaupunginkanslian ja toimialojen edustajista koostuva innovaatorahaston ohjausryhmä ja kaupunginkanslian valmistelijat ovat arvioineet hakemuksia. Arvioinnissa on kuultu myös hankkeiden aiheisiin liittyviä kaupungin asiantuntijoita. Yhteenveto haetuista ja myönnettäväksi esitetyistä rahoituksista, hakemusten mukainen kuvaus hankkeesta sekä hankekohtainen arvioinnin tulos ovat perustelumuihistossa, liite 1.

Hankearvioinnissa on rahaston sääntöjen ja käytön periaatteiden mukaisesti kiinnitetty erityistä huomiota hankkeen potentiaaliin luoda tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa sekä siihen, miten hanke edistää Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä, kokeilualustojen luomista, innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä. Hankkeen toteutettavuus (hankesuunnitelman selkeys, kokonaisrahoituksen ja budjetin perusteltavuus, relevanttien yhteistyötahojen mukanaolo) ja hankkeen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen on myös otettu huomioon. Lisäksi hankkeen tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämisessä on huomioitu.

Toimeenpano ja rahoitettujen hankkeiden seuranta

Yli 12 kuukautta kestävästä hankkeista toimitetaan väliraportit kerran vuodessa. Raportoinnin perusteella kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää jatkorahoituksesta ja määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksista. Hankkeiden päätyttyä toteuttajan on toimitettava loppuraportti ja taloudellinen loppuselvitys kuuden kuukauden sisällä loppuraportointilomakkeella. Jos hanke ei ole käynnistynyt kuuden kuukauden kuluessa rahoituspäätöksestä, päätös raukeaa ja mahdolliset innovaatorahastosta maksetut rahat on palautettava. Hankerahoituksen palauttamista vaaditaan tapauksissa, joissa hakija ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen ehtoja tai innovaatorahaston ohjeita. Hankkeilla tulee olla oma erillinen kirjanpito.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

1 Perustelumuihistio

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.10.2020

- 2 PasilaHUB hakemus
- 3 Helsinki Education Hub hakemus
- 4 Logistiikan Saavutettavuusdata hakemus
- 5 Maria 01 hakemus
- 6 Hype Hub hyötypelien osaamiskeskus hakemus
- 7 CitizenDataRoaming hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Ulkoiset hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Tiedoksi

Innovaatorahaston ohjausryhmä
Taloushallintopalvelut
Sisäiset hakijat

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 17.08.2020 § 29

HEL 2019-009964 T 02 05 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myönsi kaupunginkanslian elinkeino-osaston uudet yritykset -yksikölle innovaatorahastosta rahoitusta NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hankkeen toteuttamiseen 83 400 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja sitoo 426 500 euroa käytettäväksi vuonna 2021.

Rahoituspäätös on ehdollinen ja edellyttää seurantajärjestelmän käyttöönottoa hankkeen asiakkaiden tulovirrasta ja tuloksista.

08.06.2020 Ehdotuksen mukaan

23.03.2020 Ehdotuksen mukaan

09.12.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.10.2020

Asia/3

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

4

xEdu Oy:n rahoitushakemus innovaatorahastolle

HEL 2018-012111 T 02 05 01 05

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää merkitä tiedoksi, että xEdu Oy on vetänyt pois päätöksenteossa olevan innovaatorahastolle osoitetun rahoitushakemuksen hankkeelle "Kansallinen oppimiskäytännön hautomo (Ed-Tech Incubator)". Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto katsoo asian loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

xEdu Oy:n rahoitushakemus hankkeelle "Kansallinen oppimiskäytännön hautomo (Ed-Tech Incubator)" käsiteltiin kaupunginhallituksen elinkeinojaoston kokouksessa 11.11.2019 §39. Elinkeinojaosto päätti panna asian pöydälle siihen saakka, kunnes elinkeinojaoston pyytämät lisätiedot on saatu.

xEdu Oy on 19.8.2020 ilmoittanut innovaatorahaston sähköpostiin, että vetää hakemuksensa pois käsittelystä.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Innovaatorahaston ohjausryhmä

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 11.11.2019 § 39

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 27.05.2019 § 17

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 11.03.2019 § 6

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 28.01.2019 § 3

5

Käynnissä olevien innovaatorahastosta rahoitettujen hankkeiden jatkuminen

HEL 2020-010749 T 02 05 01 05

HEL 2019-009964, HEL 2018-012111, HEL 2017-012988

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää osoittaa käynnissä olevalle Helsinki Business Hub Ltd Oy:n ja Fintech Finland ry:n ”Suomen fintech-alan kasvuekosysteemin rakentaminen” -hankkeelle (PRR 3599758 ja 599759) 9.12.2019 §50 vuodelle 2020 myöntämänsä rahoitusta kokonaisuudessaan Helsinki Business Hub Ltd Oy:lle, hyväksyy hankesuunnitelmaan tehdyt muutokset ja siirtää vuonna 2020 käyttämättä jäävää määrärahaa enintään 23 498 euroa käytettäväksi vuonna 2021. Innovaatorahaston rahoitus vuosille 2020 ja 2021 ei kohdistu Fintech Finland ry:lle.

Lisäksi kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myöntää käynnissä olevalle Helsingin kaupungin kaupunginkanslian ”Urban Tech Helsinki -hautomo” -hankkeelle (PRR 3599772) innovaatorahastosta aikaisemmin sidottua rahoitusta 550 000 euroa käytettäväksi vuonna 2021, hyväksyy hankesuunnitelmaan tehdyt muutokset ja siirtää vuonna 2020 käyttämättä jäävää määrärahaa enintään 275 000 euroa sidottavaksi hankkeen viimeiselle vuodelle 2025.

Esittelijän perustelut

Käynnissä olevien hankkeiden jatkuminen vuonna 2020 ja 2021

Kaikilta innovaatorahaston rahoittamilta käynnissä olevilta hankkeilta, jotka jatkuvat vielä vuonna 2021 on pyydetty väliraportti. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto tekee sidotun rahoituksen käytöstä päätökset hankkeiden väliraporttien perusteella lähtökohtaisesti joulukuussa 2020. Kaksi hanketta ovat jättäneet hankesuunnitelmien muutoksia sisältävät väliraporttinsa etuajassa ja pyytäneet elinkeinojaoston käsitteilyä jo lokakuun kokouksessa.

Fintech Finland ry:n ja Helsinki Business Hub Ltd Oy:n hanke ”Fintech-ekosysteemin rakentaminen”

Hanke on koostunut kahdesta osuudesta, joista toinen koskee fintech-ekosysteemin markkinointia ja kansainvälisen näkyvyyden kasvattamista ja toinen osa koskee ekosysteemin organisoitumista ja Fintech Finland ry:n roolia kehittämisorganisaationa. Näistä ensimmäinen suu-

19.10.2020

rempi osio on toteutunut alkuperäisen suunnitelman mukaisella tavalla, mutta toinen osa ei ole toteutunut suunnitellulla tavalla.

Vuoden 2020 innovaatorahaston rahoitus myönnettiin hankkeelle ehdollisena edellyttäen, että hanke toimittaa innovaatorahastolle suunnitelman siitä, miten hankkeessa kehitetään taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä toimintamalli, jolla toiminnan jatko voidaan varmistaa hankerahoituksen päätyttyä. Alkuperäinen ajatus oli, että Fintech Finland ry kehittyisi hankkeen aikana fintech-ekosysteemin kehittämisorganisaatioksi Helsingissä. Hankkeen hallinnoijana toimivan Helsinki Business Hub Ltd Oy:n (HBH) mukaan tätä osaa hankesuunnitelmasta ei voida toteuttaa aluin perin oletetulla tavalla. Näin ollen innovaatorahaston ehto kestävän liiketoimintamallin suunnitelmasta ei täyty.

Tämän johdosta HBH on esittänyt muutosta hankesuunnitelmaan siten, että selvitetään vaihtoehdot fintech-ekosysteemin organisoitumiselle ja ekosysteemin kehittämistyön jatkamiselle pääkaupunkiseudulla ja Suomessa. HBH ottaa vastuulleen tällaisen mallin konseptoinnin ja luomisen yhdessä keskeisten rahoittaja- ja sidosryhmäkumppaneiden kanssa. HBH esittää myös, että hanketta jatketaan kolmella kuukaudella huhtikuun loppuun 2021 hankesuunnitelman mukaisen rahoituksen puitteissa.

HBH:n esittämä muutosehdotus arvioidaan perustelluksi olosuhteet huomioiden. Fintech-ala on merkittävä globaali kasvuala. Toimialan vahvistaminen Helsingissä edistää mahdollisuuksia houkutella uusia globaaleja fintech-alan toimijoita ja alan innovaatio- ja osaamiskeskustoja Helsinkiin. Fintech-toimialan kehitys on tähän saakka ollut Helsingissä potentiaaliinsa nähden vaatimatonta, vaikka Suomessa ja pääkaupunkiseudulla on vahvaa finanssi- ja teknologia-alan osaamista.

Hankkeen rahoitus myönnetään kokonaisuudessaan Helsinki Business Hub Ltd Oy:lle ja rahoituspäätös korvaa elinkeinojaoston 9.12.2019 §50 tekemän rahoituspäätöksen "Suomen fintech-alan kasvuekosysteemin rakentaminen" -hankkeen osalta. Vuodelle 2020 myönnetty rahoitus, 45 005 euroa, maksetaan vuoden 2020 lopussa. Maksettavasta summasta vähennetään edellisen rahoituspäätöksen perusteella jo maksettu osuus. Vuodelle 2021 myönnettävä rahoitus, 23 498 euroa, maksetaan hankkeen päättyessä edellyttäen, että Helsinki Business Hub jättää innovaatorahastolle selvityksen ja vaihtoehdot siitä, miten hankekauden päätyttyä fintech-ekosysteemin jatkekehitystyötä tulisi tehdä pääkaupunkiseudulla ja Suomessa ja mikä taho toimisi alan kehittämisorganisaationa. Selvityksen tulisi kattaa yhteistyötahot, keskeiset toimijat, rahoitusvaihtoehdot ja toimintamallin. Suunnittelu tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osaston kanssa.

19.10.2020

Fintech Finland ry:n ja Helsinki Business Hub Ltd Oy:n saama tuki ei ole valtiontukea, koska tuen saajat eivät harjoita taloudellista toimintaa kilpailuilla markkinoilla.

Helsingin kaupungin kaupunginkanslian "Urban Tech Helsinki -hautomo" -hanke

Hankkeen varsinainen käynnistyminen on viivästynyt ajallisesti lähes kuusi kuukautta koronapandemiasta aiheutuneesta tilanteesta johtuen. Hankkeelle haetaan vuodelle 2020 myönnetyn rahoituksen siirtoa kokonaisuudessaan vuodelle 2025. Kokonaisaikataulun osalta tämä tarkoittaa, että hanke päättyy vasta vuoden 2025 lopussa. Hankkeen aikataulumuutos ja vuoden 2020 rahoituksen siirto sidottavaksi hankkeen loppuun on perusteltua viitaten koronapandemian aiheuttamiin muutoksiin.

Urban Tech Helsinki -hautomo oli alkuperäisen hakemuksen mukaisesti tarkoitus toteuttaa kilpailuttamalla sille konsepti ja operaattori. Innovaatorahastolle jätetyn väliraportin mukaisesti hautomo voidaan toteuttaa joko kilpailuttamalla sille konsepti ja operaattori tai vaihtoehtoisesti toteuttamalla inkubaattori sopimuksellisena yhteistyönä tai muilla vastaavilla järjestelyillä, joissa haetaan soveltuvia toimijoita yhteistyöverkostoista ja selvitetään mahdollisuudet toteuttaa inkubaattoritoimintaa heidän kanssaan. Sopimuksellinen yhteistyö voi valmistelun kuluessa osoittautua taloudellisemmaksi ja tehokkaammaksi tavaksi toteuttaa hautomo sen mahdollistaessa tiiviimmän korkeakouluyhteistyön, toimintojen yhteisrahoituksen, mahdollisen ulkopuolisen rahoituksen joustavan hyödyntämisen sekä uusien yhteistyökumppaneiden kytkemisen mukaan toimintaan.

Korporaatiokumppaneiden löytäminen inkubaattorin perustamisvaiheeseen on hakijan mukaan ollut haasteellista, johtuen koronan aiheuttamasta taloudellisesta epävarmuudesta sekä toiminnan sijoittumisesta innovaatio- ja ekosysteemin alkuvaiheeseen. Jatkokehityksessä haetaan joustavampia yhteistyömuotoja, jotka vastaavat paremmin näiden yritysten tarpeisiin. Urban Tech inkubaattoritoimintaa esitetään järjestettävän enemmän verkostoimaisena toimintana ja mahdollisesti myös osin etäpalveluihin perustuvana. Toimintaa voisi siis olla useassa eri paikassa, esimerkiksi korkeakoulukampuksilla.

Edellä mainituista syistä hankkeen toteutustavan muutokset arvioidaan olevan perusteltuja. Hankkeen toteuttajaa kehoitetaan määrittelemään hankkeelle selkeät vaikuttavuusmittarit ja luomaan jatkuvaa arviointia hautomotoiminnasta syntyvistä tuloksista, kaupungin brändin ja kansainvälisen tunnettuuden kasvusta sekä kansainvälisten tiimien ja osaajien sijoittautumisesta Helsinkiin. Lisäksi hanke on suunniteltava niin, että

hautomo voidaan lopettaa etuajassa, mikäli toiminta ei ole tarpeeksi tuloksellista.

Hankkeessa on selvitettävä myös muita rahoitusmahdollisuuksia hautomotoiminnalle esimerkiksi yrityskentän, valtion ja Euroopan unionin suunnalta.

Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017 § 240 päättänyt innovaatorahaston säännöistä, joiden mukaan rahaston varoja käytetään Helsingin elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahoitusta voidaan myöntää joko kaupungin yksin tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteuttamiin hankkeisiin.

Sääntöjen mukaisesti rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa kaupunginkanslia. Rahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, ja sen tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos sekä kaupunginvaltuuston erikseen päättämät varat.

Hallintosäännön 8. luvun 2 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää innovaatorahaston käytöstä. Jaosto päätti 25.9.2017 § 6 innovaatorahaston käytön periaatteista ja jatkuvan rahoitushaun avaamisesta.

Innovaatorahaston käytön periaatteiden mukaisesti rahastosta voidaan myöntää hankkeille kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen rahoituksen vastinrahaksi rahaston tarkoituksenmukaisiin projekteihin ja investointihankkeisiin.

Rahaston käytön periaatteiden mukaan varoja voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, mutta niitä voidaan sitoa useammalle vuodelle. Rahoitusta hakevilla kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla toimijoilla tulee olla yhteistyökumppani Helsingin kaupungin toimialoilta tai keskushallinnosta. Jokaisella innovaatorahaston rahoittamalla hankkeella tulee olla ohjausryhmä, jossa on vähintään yksi Helsingin kaupungin edustaja.

Väliraporttien arviointi

Kaupunginkanslian edustajista koostuva valmistelusihteeristö on arvioinut hankkeiden väliraportteja. Arvioinnissa on kuultu myös hankkeiden aiheisiin liittyviä kaupungin asiantuntijoita. Yhteenvedo haetuista ja myönnettäväksi esitetyistä rahoituksista ja hankesuunnitelmien muu-

19.10.2020

toksista, kuvaus jokaisesta hankkeesta sekä valmistelusihteeristön hankekohtaiset arvioinnin tulokset ovat liitteenä 1.

Hankearvioinnissa on rahaston sääntöjen ja käytön periaatteiden mukaisesti kiinnitetty erityistä huomiota hankkeen potentiaaliin luoda tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa sekä siihen, miten hanke edistää Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä, kokeilualustojen luomista, innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä. Hankkeen toteutettavuus (hankesuunnitelman selkeys, kokonaisrahoituksen ja budjetin perusteltavuus, relevanttien yhteistyötahojen mukanaolo) ja hankkeen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen on myös otettu huomioon. Lisäksi hankkeen tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämisessä on huomioitu.

Toimeenpano ja rahoitettujen hankkeiden seuranta

Vuonna 2020 rahoitusta saaneet hankkeet jättävät erillisestä pyynnöstä innovaatorahastolle koko vuotta kattavan taloudellisen loppuselvityksen keväällä 2021. Yli 12 kuukautta kestävästä hankkeista toimitetaan väliraportit kerran vuodessa. Hankkeiden päätyttyä toteuttajan on toimitettava loppuraportti ja taloudellinen loppuselvitys kuuden kuukauden sisällä loppuraportointilomakkeella.

Hankerahoituksen palauttamista vaaditaan tapauksissa, joissa hakija ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen ehtoja tai innovaatorahaston ohjeita. Hankkeilla tulee olla oma erillinen kirjanpito.

Esittelijä

vs. elinkeinojohtaja
Santtu von Bruun

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumuistio, käynnissä olevien hankkeiden jatkuminen
- 2 Suomen fintech-alan kasvuekosysteemin rakentaminen -hankkeen väliraportti 2020
- 3 Urban Tech Helsinki -hankkeen väliraportti 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.10.2020

Asia/5

Ulkoiset hakijat

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Tiedoksi

Innovaatiorahaston ohjausryhmä

Taloushallintopalvelut

Sisäiset hakijat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566